

༡༡། །འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་པའི་གཞི་བསྟན་དང་ཁ་གསོའི་བསྟན་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲིན་
 ལས་བསམ་འཕེལ་བཞུགས། ན་མོ་གུ་རུ་བུ་རྩ་རྩ་ལོ། འདིར་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་སྟོབ་དཔོན་ནག་པོ་པ་
 ལུགས་གྱི་བསྟན་པ་ལ། གཞི་བསྟན་དང་། དབང་བསྐྱར་སྐྱབ་མཆོད་གྱི་དོ་མེ་སྟོབ་དཔོན་སོགས་བྱེད་པའི་ཁ་
 གསོའི་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས། རྒྱས་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་དུ། ས་སྟོང་
 འདི་ན་རིན་ཆེན་བཞི། །སྤང་བའི་སྒྲགས་ནི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་སྒྲགས་
 གཉིས་མེད། སྟོང་པོ་གཉིས་མེད། ཉེ་སྟོང་གཉིས་མེད། གོ་ཆ་གཉིས་མེད་རྣམས་ལ་འབྲུམ་སྤྲག་བཞི་ཁ་སྐྱོང་
 དང་བཅས་པ་བཟླ་བ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་གཞི་བསྟན་འབྲིང་པོའི་ལུགས་ནི། ཅ་སྒྲགས་གཉིས་མེད་བཞག་
 པའི་གཞན་གསུམ་ལ་གྲངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྤྲག་བཞི་རེ་བཟླས་པས་ཟླ་བ་
 རྒྱག་ཙམ་གྱི་བར་དུ་འགོ་བ་འདི་ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་གཞི་བསྟན་བསྐྱས་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲགས་གྱི་གྲངས་
 ཆོད་ནི། ཆོས་མེ་སྟོ་པོ་མཁན་ཆེན་པས་བདག་ཆེན་དག་གི་དབང་རྒྱལ་ལ་གནང་བའི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་
 གི་བསྟན་པ་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་ལས་འདི་ལྟར་འབྲུང་སྟེ། བཟླས་པའི་གྲངས་ནི་གཞི་བསྟན་དང་། ཁ་གསོ་
 གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མདོན་བརྗོད་ལེ་ལུ་བཞི་པར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མ་ཞོར་བར། །བཟླས་པ་ཁྲི་ལྔ་
 འབྲུམ་དུ་བྱ། །ཞེས་བཤད་པས་ཁྲི་ཞེས་པའི་ཁ་གསོ་དང་། འབྲུམ་ཞེས་པས་གཞི་བསྟན་བསྐྱར་ཏེ། ནག་པོ་
 དཀྱིལ་ཆོག་དུ། དཔའ་བོའི་སྟོང་པོའི་གསང་སྒྲགས་ནི། །ཁྲི་སྤྲག་གསུམ་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ། །དཔའ་བོ་རྣལ་
 འབྱོར་མ་འཁོར་ལོའི། །ཁྲི་སྤྲག་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་བྱ། །ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་པར། ཉེ་སྟོང་ལ་
 དགོངས་ནས། གསང་སྒྲགས་འདི་དག་འབྲུམ་བཟླས་ན། །འདི་གཉིད་གསུམ་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད། །ཅེས་
 གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་གཞི་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། སྟོམ་བྱུང་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་དང་གཙོ་མོ་ལ་
 ཅ་སྒྲགས་སྟོང་པོ་ཉེ་སྟོང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ལ་འབྲུམ་སྤྲག་བཞི་བཞི། འཁོར་རྣམས་ལ་ཅ་སྒྲགས་སོགས་སོ་
 སོར་བྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་རང་གི་སྒྲགས་རྣམས་ཁྲི་སྤྲག་བཞི་བཞི་བཟླ་དགོས་པ་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱག་ལེན་
 ལ་ལུ་ནག་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡབ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། ཡུམ་གྱི་སྟོང་པོ་གཉིས་ལ་འབྲུམ་སྤྲག་བཞི་བཞི། ཡབ་

གྱི་ཉེ་སྤྱིང་དང་ཡུམ་གྱི་ཉེ་སྤྱིང་གཉིས་ལ་འབྲུམ་སྤྱག་རེ་རེ་མཛད་པའི་ལུགས་གཅིག་ཀྱང་མཆིས། འབྲུམ་
 སྤྱག་བཞི་བཞི་བྱང་ན་ཤེན་དུ་ཡང་ལེགས། ཡུམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་ལ། སྤྱིང་པོ་ནི། ཨོ་བཟླ་བེ་རོ་ཅ་ནི་
 སོགས་དང་། ཉེ་སྤྱིང་། ཨོ་སཐ་བྱུ་སོགས་ལ་ཅ་རྒྱུད་དང་། མཛོན་སྤྱོད་དུ་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་རོ་པའི་མན་ངག་
 གི་ལྷ་མ་ཉེ་སྤྱིང་དང་། བྱི་མ་སྤྱིང་པོར་མཛད་ཀྱང་གསུངས་ཞེས་མཁན་ཆེན་འཇམ་པའི་དབྱངས་བསོད་
 བསམས་ལྷན་གྲུབ་གྱི་གསུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྤྱན་རེའི་
 མགོ་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཅ་སྤྱགས་གཉིས་མེད་རི་ཅམ་རྒྱས་པ་དང་། ཨོ་ལྷོ་བཟླ་ཉེ་ཉེ་རུ་རུ་དང་། བེ་རོ་ལྷ་ནི་
 སྤྱེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་གཉིས་ལ་འབྲུམ་སྤྱག་བཞི་རེ་དང་། ཨོ་མི་ཏ་ཏ་དང་། སཐ་བྱུ་སྤྱེ་ཉེ་སྤྱིང་གཉིས་ལ་
 འབྲུམ་སྤྱག་རེ་རེ་སོགས་དང་ཡང་ཉེ་སྤྱིང་གཉིས་ལ་བཞི་ཁྲི་རེ་ཡང་། ཅི་རྒྱས་རེ་བཟླ་བ་མ་གཏོགས་གངས་མི་
 འཛིན་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་སྤང་བས་གང་བདེ་བྱ་ཞིང་། ཨོ་ལྷ་གི་ནི་སོགས་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་འབྱོར་མ་བཞི། ཞལ་
 བཞི་པའི་སྤྱགས་སུ་སྤྱོད་དེ་སྤེལ་བ་དང་། གཞན་སྤྱགས་གསུང་སྤྱིའི་ལྷ་ཆོགས་གྱི་སྤྱགས། ཨོ་ཀ་ར་ཀ་ར་ཕྱ་
 ཅ་རྩེ་སོགས་དང་། སྒོ་མཆམས་མ་བརྒྱད་གྱི་སྤྱགས། ཨོ་ཀླ་ཀླ་སྤྱེ་སོགས་ཡབ་གྱི་རྒྱུད་བརྒྱད་དང་སྤེལ་བ་སྤྱེ།
 འཁོར་གྱི་སྤྱགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲི་སྤྱག་བཞི་བཞི་བཟླ་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཁ་སྒོར་དང་བཅས་པ་དག་གསལ་
 ལྷག་ཆད་མེད་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འཆལ་ཞིང་། ཡང་གཞི་བསྟན་གྱི་སྤྱབས་འདིར་ཡང་། ལྷ་
 བྱ་གི་ལུགས་གྱི་དབྱེ་བའི། རྒྱས་བསྐྱུས་གྱི་དབང་གིས་མ་མོ་བཅུ་གཉིས་གྱི་སྤྱགས་དང་། ཞལ་བཞི་པ་
 དང་། རྒྱུད་བརྒྱད་སྤེལ་མེད་དུ་བཟླ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་སྤང་བས། རང་གི་སྒོ་ལ་གང་འཐད་བྱས་པས་ཆོག་པ་
 ལགས། གཉིས་པ་སྒོ་བ་མ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་རྩི་རྩི་སྒོ་བ་དཔོན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་
 འབྲུག་ལེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རྣམས་བྱི་རེ་བཞིན་བྱ་དགོས་པའི་ཁ་གསལ་བསྟན་པའི་སྤྱགས་གྱི་གངས་
 ཆོད་ནི། བྱ་པོ་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་གཞུང་ལས། དཔའ་བོའི་སྤྱིང་པོའི་གསང་སྤྱགས་ནི། ཁྲི་སྤྱག་
 གསུམ་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ། དཔའ་བོ་རྣམ་འབྱོར་མ་འཁོར་ལོ། ཁྲི་སྤྱག་གཉིས་ནི་བསྟན་པ་བྱ། ཀླུ་ཁའི་
 གདོང་སོགས་བརྒྱད་པོ་དང་། རྩོང་སྤྱག་ལྷ་དང་ལྷ་བརྒྱུན། རྩོན་དུ་བསྟན་པར་འབྱུང་བར་འབྱུང་། ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན། རྗེ་བཙུན་གྱི་ནག་པོ་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་པོའི་སྒྲགས་ནི་ཁྱི་སྒྲག་
 གསུམ་བཟུངས་ཏེ། ཨོ་ཤྱེ་བརྩ་ཏེ་ཏེ་རུ་རུ་ཀྱི་རྩྱུ་པལ། རྩ་ཀི་ལྷོ་རྩ་ལ་སྤྲུལ་རྩ་སྤྲུ། ཨོ་བེ་རྩ་བེ་རྩ་རྩ་ལེ་
 རྩྱུ་རྩྱུ་པལ་སྤྲུ། ཞེས་བྱ་བའོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྒྲགས་ནི་ཁྱི་སྒྲག་གཉིས་གཉིས་བཟུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་སྒྲགས་རྩོགས་པར་བཟུངས་ཀྱང་བརྟུབ། ཡབ་གྱི་རྩྱུ་པལ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཨོ་བཙུན་ནས་བཟུངས་ཀྱང་
 བརྟུབ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད་ན་འདི་སྤྲད་དུ། ཨོ་ཀ་ར་ཀ་ར་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ཨོ་བྲ་ཅ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱུས་ན། ཨོ་ཀ་ར་ཀ་ར་བྲ་ཅ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྙིང་པོའི་
 རྣམ་འབྱོར་མ་བཞི་དང་། སྟོ་མཆོམས་མ་བརྒྱད་ལ་ལྟ་རེ་རེ་ལ་རང་རང་གི་སྒྲགས་སྙིང་སྒྲག་ལྟ་དང་ལྟ་བརྒྱ་
 པ་རེ་བཟུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཨོ་རྩ་ཀི་ལེ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཨོ་ཀ་ཀ་སྟེ་རྩྱུ་རྩྱུ་པལ།
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞལ་བཞི་པ་དང་། རྩ་པ་བརྒྱད་པ་ནི་སྟེལ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་སྒྲགས་གྱི་གངས་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བདག་གི་སྒྲ་མ་མཁན་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་དྲུང་དུ་བདག་གིས་བྱི་བ་ཁྱུས་པའི་གསུང་ལན་ལས། བསྟེན་པ་
 ཁ་གསོ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ཡི་གེ་བདུན་མ་རྒྱུད་པ་ལ་བཞི་ཁྲིའམ། ཡང་ན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྙིང་
 པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་པའི་བཟུང་བའི་སྒྲགས་སྤྲུལ་ཅམ་ལ་བཞི་ཁྲི་བཟུངས་པས་ཀྱང་ཆོག་
 པ་འདྲ་སྟེ། སྦྱིན་སྟེག་གི་སྐབས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ལྟ་སྒྲགས་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་། འབྲིང་གི་ལྟ་སྒྲགས་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་སྙིང་པོ་གཉིས་དང་། ཡུམ་གྱི་ཉི་སྙིང་གསུམ་གང་རུང་གིས་བྱ་བ་དང་། རྒྱས་པའི་ལྟ་སྒྲགས་ལྟ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་རང་གི་སྒྲགས་ཀྱིས་བྱ་བར་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱུད་སྟེའི་མངའ་བདག་རྗེ་
 སངས་རྒྱས་དཔལ་བཟང་པས་ནག་པོ་ལུགས་ཀྱི་སྦྱིན་སྟེག་ལས་བཤད་པ་འདིའི་འགྲོས་སྐྱར་བས་བསྟེན་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྟོགས་ཀྱས་པ་འདྲ་སྟེ་མ་དུ་སེམས་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པས་འདི་ཡང་སྐལ་བཟང་གི་
 དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་བཅང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གཞི་བསྟེན་དང་ཁ་གསོའི་སྒྲགས་ཀྱི་
 གངས་ཆད་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། རི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་ཚུལ་ནི། གནས་ཁང་ཡིད་དུ་འོང་བར་རྟེན་

དང་མཚོད་གཏོར་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་བཤམས་ལ། རང་ཉིད་ཉེན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་
 པར་སྟན་ནང་ཚངས་ཅན་ལ་འདུག་སྟེ། སུན་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས། ས་ལོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
 མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ལ། བརྒྱས་པ་བྱེད་དུས་གཞི་བསྟེན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 རི་སྐྱབ་ཐབས་དེ་ཉིད་དུ་གསལ་ཞིང་། ཁ་གསོའི་དུས་ཀྱི་བརྒྱས་པའི་དམིགས་པ་རི་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་
 མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལྟ་བུ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་སུམ་ལྟ་བུར་
 མོས་ལ། སྒྲགས་ཐེང་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་ཆེ་འོད་ཟེར་དེ་དག་ལ་ཕོག་པས་དམར་ལམ་ལམ་སོང་བས་བདག་གི་
 དབང་དུ་འདུས་ཤིང་། སེར་ལམ་ལམ་སོང་བས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱས་པར་བསམ། ཉང་དུ་འདུག་དུས་དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་རྒྱས་མཐུ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པས་རང་
 ལ་ཐིམ་པས་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་ཅིང་། རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ་ལ་བརྒྱ། སུན་འཛོག་པ་དང་། ཉམ་
 མཁར་དམིགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་རང་ལ་ཐིམ་པས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་བར་བསམ་
 པ་ཅུ་ཁྲུང་བར་ཡིན་པས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཁ་གསོའི་སྐབས་འདིར་གོང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར། མ་ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སྟེལ་མེད་དུ་བརྒྱབ་བ་བསྐྱས་པའི་ལུགས་དེ་བཞིན་བྱས་ཆོག་པ་སྒྲགས་འཆང་ཆེན་པོས་བདེ་མཚོག་ནག་
 པོ་པའི་དབང་ཆོག་གི་དབྱ་ན་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་བསྟེན་པ་བྱ་ཚུལ་
 གྱི་ཡི་གེ་འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བྲན་དུ་གྱུར་པ་ས་སྐྱ་པ་ཆོས་མེད་སྟོམ་ལས་མཁན་སྒྲགས་འཆང་
 དག་དབང་ཀྱན་དགའ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བྱ་ལོ་ས་ག་རྒྱ་བའི་དམར་ཆ་ཆེས་ལ་བཞི་ཐོག་སྒྲ་བྲང་གི་ཆོམས་
 དམར་དུ་མཁྱོགས་པར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་རི་གདོང་དགའ་བ་བསམ་པ་དོན་ཆེན་ནོ། །འདིས་འཁོར་ལོ་བདེ་
 མཚོག་གི་བསྟེན་སྐྱབ་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས། དཔོན་སྟོབ་ཐམས་ཅད་མཁའ་སྟོད་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
 ཅིག །། སྐྱེ་མཁན་ཆེན་ཨ་པད་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་གྱུ་རུས་ཞབས་ཁུ་བགྱིས་པའོ།།